

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Statuta prouincialia et synodalia ecclesie Colonie[n]sis (Köln)

Colonie, 29. IX. 1492

Contra vsurarios et exercentes co[n]tractu[m] qui dicitur hantgelt.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30901

concupinarios publicos et notorios. q̄ concubinīs suis in suis domibus cohabitant. annuatim q̄ incipit. Ex concilio bo. me. 2̄. In quo inter cetera mādāt sub excoicationis pena. que in cōtrariū facientes fertur et quā sniaz secus faciēs incurrit ip̄o facto. Quod sacerdotes manifesti cohabitatores cōcubinas suas de domibus suis et prochijs infra. x. dies expellāt. eis pro termino pempti. et mōtione canonica assignatos. q̄q̄ mulieres ip̄e p̄ sniaz excoicationis in eas ferendā prochiā ip̄az exire cōpellant. in nouam. Statuentes vt h̄mōi notorij fornicatores sup̄dicti. qui cōcubinas suas in domibus p̄p̄is cohabitāt. si tales focarias publicas in domib⁹ suis eis cohabitando tenere p̄sumpserint p̄. x. dies nec eas a se abiecerint et abegerint. et si dicte fornicarie notorie abinde nō recesserint tā ip̄i focarij cohabitatores notorij q̄ fornicaria sniaz excoicationis incurrat. p̄ntis n̄ri statuti auctoritate quā in eos et eoz quemlibz ferimus in his scriptis.

Et capto aliquo clerico statim cessetur a diuinis.

Et licz iā dudū certus modus p̄ n̄ros p̄decessores traditus sit oibus manifestus quo seruato nullus p̄latus rector vel alicuius ecclesie intitulus ciuitatis et diocesis Colos̄. p̄terextu dubij aut ignorātie sup̄pine quouis colore quesito in graue tñ suaz periculū aīaruz ab obseruatione statutoz p̄dictoz n̄roz p̄decessoz et mandatoz penarū et sententiarum lataz in eisde se rationabiliter valeat excusare. Tñ ne quis ad declinādū executionē eorūde mādatoz conscientia scrupulosa dubitare se dicat. vbi eā ratione dubitādū nō est Statutū dudū in puinciāli concilio Colos̄ sup̄ hoc salubriter editum vt de h̄mōi modo p̄dicto cognitio certior habeat ip̄m inno uantes duximus annotandū. in hec ver

ba. Statuimus vt prelati archidiaconi prepositi decani rectores ecclesiaz seu capellani ac eoz vicarij q̄ cito captiuitas clericus vel spoliū aut aliquod foris factū. de quibus est sup̄dictū ad nouā vel fama deferēte vel alio quocūq̄ mō puenierit statim cessetur a diuinis vbi iuxta p̄missa fuerit faciendū et ad obseruationē et executionēz dictaz sententiaruz p̄ se vel p̄ alios teneant. Alioquin nō obstant excusatione crasse ignorantie penis et sententijs subiaceant sup̄dictis

Contra vsurarios et exercentes contractum qui nuncupatur hantgels.

Reterea se. re. dñi Alexandri pape. iij. cōstitutionē. quia in oibus contra vsurarios in cōcilio generali editā que prohibet vsurarios manifestos ad altaris cōmunionem admitti p̄cipiens oblationes eoz nō recipi et in morte eis denegat ecclesiasticaz sepulturā. clericos cōtrariū facientes. donec ad arbitriū epi satisfaciāt ab executione sui officij vult manere suspēsus necnō se. re. dñi Gregorij pape. x. cōstitutionē. vsurariū voriaginē que cōcilio lateranē. p̄dictū pene adiectione iurat ip̄m cōciliū innouādo et cōstitutionēz. quāq̄ vsurarij in consilio lugdunēsi editaz que statuit q̄ manifesto vsurario. licz ip̄e vsuras extortas restitui. mādauerit ecclesiastica tñ denegabit sepultura nisi prius satisfaciāt vel fm̄ formā illius cōstitutionis idonee caueat. sepelent eos contra illam cōstitutionem penaz lateranē cōciliij p̄dictā incurrat. testamenta ip̄oz aliter facta nō valeant. nec eis testamentis condendis aliqs̄ debet interesse vel eos absoluerē vel ad cōfessionem admittēte. Necnon pie recordationis domini Cle. pape. v. cōstitutionēz Ex graui in cōcilio viennēsi editā p̄ quā officiales cōtrariū facientes dicitātes vel scribētes statuta sup̄ vsurio

soluendis nō repetendis vel nō restituendis. vel iudicātes fm illa statuta. vel nō delētes illa statuta. si pnt infra tres menses de libris cōtātū. vel illa statuta seruātes sunt excōdicari. et pūacitē asserens exercere vsuras nō esse peccatū hereticus est censendus. Executiōi mā dātes eas. pcpim⁹ et mādam⁹ inuolabit licet obseruari. Statutū quoq; bo. me. Sifridi qd incipit. Statutum⁹ vt vsura riq. et wickboldi pdecessoz nroz qd incipit. Excōdicamus et excōdicatos nūciamus. et henrici quod incipit. Trez statum⁹ vt vsurarij. et. q dē statuta et mādata ijdē pdecessoris nri. vsurarios manifestos q vlt sortē pncipalē seu debi pncipale aliquid receperint excōdicant et excōdicatos publice mādauit vigoē hmōi statutoz et mādatoz nūciari. nec nō etiā statutū ordinationē et mādatuz bo. me. dñi wilhelmi pdecessoris nri qd incipit. Oibus qb⁹ ex pūlegioz. et. in q cōtractus detentabiles q moderno tpe pullulāt cōiter et vigent quos vulgus hārgelt appellat Idem pdecessor noster vsurarios put reuera sunt. censuit et declarauit. ipsoz cōtractū tāq; vere vsurarios dānauit. et ab eis pcepit vt illi cōis abstinerēt cōtractibus. atq; oēs et singulos hmōi cōtractus hantgelt nū cupatos manifeste exercentes publicos. et clam exercentes occultos seu nō manifestos vsurarios fore denunciauit. et ipos decruit pensis et sentētijs ptra vsurarios latis subiacerē. Innouān ipa statuta pdcā sub pena in eis dē et alijs in iure expressis. Statuen mādan et declarātes eadem vt sup mādauim⁹ firmit obseruari. Usurarios at manifestos vocat in hoc casu dictū statutū Sifridi. statui mus. et. de crimine hmōi p cōfessionē in iudicio factā. aut p sententiā contra talē sup hmōi crimine latā conuictos q in rem trāsiiuit iudicatā vel p euidētiā factā. vel rei euidētiā que nulla p̄t terguerfatione celari.

Ne aliquis sacerdos inebrietur vel calceos rostratos deferat.

Reterea cum ex cōsilio agateſi qd incipit. An oia. et. Ebrietas q oim vitioz fomes est et nutritrix clericis summe vitē. et apostolus sacerdotē dānat vinolentū. Sacerdotes qui in templo dñi ministrātes lege veteri vinū et sicerā bibere phibiti sunt ne crapula et ebrietate corda eoz grauerētur. nos dicto cōsilio qd ebrū lacert dotē. xxx. diez spatio a cōmunionē submonet. inherentes. Statuimus et ordinamus. si quis presbyter beneficiat⁹ gulle deseruēt incaute se inebriauerit. vel ebrū existens in ecclesia in qua incitatus existit. diuinū pturbauerit officiū vel insolentiā cōmiserit. aut clericū intulātū vel seruitorē illi⁹ ecclesie in ea vel eius emunitate verbo vel facto. p̄bis cōtumelijs. aut quibusuis alijs iniurijs affecerit p vnuz menses cōtinue p̄tis nri statuti aucte a pceptione fructuū beneficioz suoz sit suspensus ipso facto. infra quem si aliquid etiam sibi oblatum ex fructibus ipis p̄cipe presumpserit. licz paratus id fuerit restituere sine mora excommunicationis sententiā incurrat eo ipso quam in ipm ferimus in his scriptis. ipm q; sic excōmunicatum vsq; ad satisfactioez condignam publice precipimus nunciari. Dignū enim ē vt is qui ch̄istum annunciat vt sacerdos ab omnium viciozū incertio prestatere se debeat alienū et scus agens censura debita a vicijs arceatur. penā quoq; et sententias per nos latis in hac cōstitutione et ordinatione ad clericos cuiuscunq; gradus extiterint et psonas religiofas calceos rostratos portātes. seu more militum desup notabiliter p̄fortos duximus ad ipam constitutionem extendendas.